УДК 343.163:343.132 (477)
DOI https://doi.org/10.32782/galician_studies/law-2025-12-25

Смаковський Олександр Сергійович
аспірант кафедри кримінального права
Запорізького національного університету
ORCID ID: 0009-0009-8487-2327

СУТНІСНІ ОЗНАКИ НЕГЛАСНИХ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ ТА ГАРАНТІЙНЕ ЗНАЧЕННЯ ЇХ ПРОЦЕСУАЛЬНОЇ ФОРМИ

Статтю присвячено дослідженню сутнісних ознак негласних слідчих (розшукових) дій та значення процесуальної форми як гарантії прав людини під час отримання доказів. Актуальність теми зумовлена необхідністю поєднання результативності досудового розслідування із запобіганням необґрунтованому втручанню у приватне життя, таємницю спілкування та недоторканність житла. Проаналізовано процесуальний, негласний, пізнавальний, правообмежувальний і субсидіарний характер відповідних дій. Обґрунтовано, що негласність визначає особливий правовий режим отримання інформації та потребує посилених механізмів контролю.

Розкрито подвійну природу негласних слідчих (розшукових) дій як засобу збирання і перевірки доказів та форми втручання у конституційно захищену приватність. Визначено відмінності між такими діями й оперативно-розшуковими заходами за підставами, суб'єктами ініціювання, порядком санкціонування та процесуальним використанням результатів. Наголошено, що запозичення методів оперативно-розшукової діяльності не означає перенесення її правового режиму до кримінального провадження.

Охарактеризовано значення законності, легітимної мети, необхідності та пропорційності втручання відповідно до конституційних і конвенційних стандартів. Увагу приділено строкам передання протоколів із додатками прокурору, належному документуванню результатів та забезпеченню можливості перевірки правомірності негласної діяльності. Обґрунтовано гарантійне і превентивне призначення часових вимог, які забезпечують своєчасність прокурорського контролю та збереження отриманих матеріалів.

Зроблено висновок, що доказова цінність результатів негласних дій не усуває обов'язку перевіряти законність їх одержання. Оцінювання процесуальних порушень має враховувати зміст порушеної гарантії, причини відступу від установленої процедури та його вплив на права особи і достовірність доказів. Запропоновано розглядати процесуальну форму як систему взаємопов'язаних гарантій, що діють від початку втручання до використання його результатів у доказуванні.

Ключові слова: *негласні слідчі (розшукові) дії, процесуальна форма, права людини, допустимість доказів, процесуальні строки, прокурорський нагляд, судовий контроль.*

Smakovskyi O.S. Essential Features of Covert Investigative (Search) Actions and the Safeguarding Role of Their Procedural Framework

The article examines the essential features of covert investigative (search) actions and the role of procedural requirements in safeguarding human rights during evidence gathering. The relevance of the topic stems from the need to combine effective pre-trial investigations with safeguards against unjustified interference with private life, the confidentiality of communications, and the inviolability of the home. The procedural, covert, fact-finding, rights-restricting, and subsidiary nature of these actions is analysed. It is argued that secrecy establishes a specific legal regime for obtaining information and requires enhanced oversight mechanisms.

The dual nature of covert investigative (search) actions is explored: they serve both as a means of gathering and verifying evidence and as a form of interference with constitutionally protected privacy. These actions are distinguished from operational-search measures in terms of their grounds, the actors empowered to initiate them, authorisation procedures, and the procedural use of their results. It is emphasised that adopting methods from operational-search activities does not entail transferring their legal regime into criminal proceedings.

The significance of legality, a legitimate aim, necessity, and proportionality of interference is examined in accordance with constitutional and Convention standards. Attention is paid to deadlines for submitting procedural records and their annexes to the prosecutor, proper documentation of results, and opportunities to scrutinise the lawfulness of covert activities. The safeguarding and preventive functions of procedural time limits are substantiated, particularly their contribution to timely prosecutorial oversight and the preservation of the materials obtained.

© Смаковський О. С., 2025
Стаття поширюється на умовах ліцензії CC BY 4.0

It is concluded that the evidentiary value of the results of covert actions does not remove the obligation to verify the lawfulness of their acquisition. The assessment of procedural violations should take account of the substance of the safeguard breached, the reasons for departing from the prescribed procedure, and the impact on individual rights and the reliability of evidence. The article proposes viewing the procedural framework as a system of interconnected safeguards operating from the commencement of interference through to the use of its results in evidentiary proceedings.

Key words: *covert investigative (search) actions, procedural framework, human rights, admissibility of evidence, procedural time limits, prosecutorial oversight, judicial oversight.*

Постановка проблеми. Негласне отримання доказової інформації створює особливу ситуацію, за якої особа протягом певного часу позбавлена можливості знати про втручання у свої права та безпосередньо заперечувати проти його здійснення. За таких умов процесуальна форма проведення негласних слідчих (розшукових) дій набуває самостійного гарантійного значення. Встановлені законом вимоги до підстав, суб'єктів, строків і порядку документування відповідних дій мають забезпечувати контрольованість державного втручання та запобігати використанню прихованих методів поза межами належної правової процедури.

Але у правозастосуванні виникає проблема співвідношення інформаційної цінності результатів НСРД і юридичного значення порушень, допущених під час їх отримання та оформлення. Орієнтація виключно на здатність зібраних матеріалів підтверджувати обставини кримінального правопорушення створює ризик знецінення процесуальних гарантій. Зокрема, сприйняття строків передання протоколів із додатками прокурору як суто організаційних вимог може послаблювати своєчасність перевірки законності негласного втручання, повноти документування та збереження отриманої інформації. Проте оцінювання таких порушень також не повинно обмежуватися констатацією формального відступу від установленого порядку. Необхідно з'ясовувати призначення відповідної вимоги, причини її недотримання та наслідки для прав людини, достовірності матеріалів і можливості їх перевірки, що потребує послідовного розуміння зв'язку між сутнісними ознаками НСРД та змістом процесуальних гарантій їх проведення.

Отже, наукова проблема полягає у визначенні того, як процесуальний, негласний, пізнавальний, правообмежувальний і субсидіарний характер НСРД зумовлює вимоги до їх здійснення та оцінювання результатів. Її розв'язання має сприяти формуванню підходу, за якого ефективність розслідування забезпечується разом із дотриманням прав людини та можливістю перевірки правомірності кожного етапу негласного втручання.

Стан наукової розробки проблеми. Наукове осмислення негласних слідчих (розшукових) дій охоплює їх правову природу, пізнавальне призначення, співвідношення з оперативно-розшуковими заходами та гарантії захисту особи від надмірного втручання. Можна виокремити взаємопов'язані напрями, які формують основу для аналізу процесуальної форми негласного отримання доказової інформації.

Питання негласності як правової властивості відповідних дій висвітлено у працях Д. Б. Сергєєвої. Такий підхід дозволяє пов'язати конфіденційність їх організації та проведення з особливим режимом доступу до інформації й необхідністю додаткових гарантій для особи. Проблему процесуалізації негласних методів отримання інформації розглядає М. Є. Шумило, пов'язуючи доказове використання відповідних результатів із дотриманням процесуальної форми та судовим контролем. О. Ю. Татаров досліджує зв'язок НСРД з оперативно-розшуковими заходами, а В. А. Колесник – процесуальні повноваження оперативних підрозділів під час виконання доручень слідчого, прокурора. Зазначені підходи створюють підґрунтя для розмежування спільності пізнавальних методів і відмінностей правових режимів їх застосування.

Правозахисний вимір судового контролю розкривається у працях О. Г. Шило. Дослідження В. Г. Уварова присвячені врахуванню практики Європейського суду з прав людини у кримінальному судочинстві та значенню конвенційних стандартів для регламентації негласного втручання.

Попри сформовану наукову основу, подальшого дослідження потребує взаємозв'язок сутнісних ознак НСРД із конкретними вимогами до документування, передання та перевірки їх результатів. Особливої уваги заслуговують гарантійне призначення процесуальних строків і критерії оцінювання наслідків їх порушення, які дозволяють уникнути як суто формального підходу, так і знецінення встановленої законом процедури.

Метою наукової статті є розкриття сутнісних ознак негласних слідчих (розшукових) дій та обґрунтування гарантійного значення їх процесуальної форми для забезпечення прав людини,

зокрема шляхом визначення ролі процесуальних строків, належного документування результатів, прокурорського нагляду та судового контролю в забезпеченні законності отримання і використання доказової інформації.

Виклад основного матеріалу. Негласні слідчі (розшукові) дії за своєю природою є особливим засобом отримання доказової інформації, застосування якого супроводжується істотним обмеженням конституційно захищеної приватності. Тому результативність розслідування та труднощі документування злочинної діяльності не усувають обов'язку дотримуватися визначеної законом процедури. Порушення порядку проведення НСРД, оформлення їх результатів і здійснення контролю мають бути предметом належної правової оцінки під час вирішення питання про допустимість доказів. Передбачений частиною 3 статті 252 КПК України двадцятичотиригодинний строк виконує гарантійне та превентивне призначення. Його дотримання забезпечує оперативну прокурорську перевірку правомірності втручання та стану отриманих матеріалів. У взаємозв'язку зі статтями 9, 86, 87 і 113 КПК України ця вимога становить елемент установленої законом процедури поводження з результатами негласної діяльності та не може сприйматися як необов'язковий організаційний орієнтир.

Відтак судове тлумачення, яке зводить процесуальне прострочення виключно до несуттєвого процедурного недоліку, потребує переконливого обґрунтування. Недооцінювання часових гарантій здатне спричинити непослідовність правозастосування та послабити контроль за прихованим втручанням у права людини. Належна оцінка дотримання процесуальної форми, причин відступу від неї та його наслідків є необхідною умовою забезпечення верховенства права й справедливості кримінального провадження.

Наступною ознакою НСРД варто виділити їх таємний характер проведення. Д. Б. Сергєєва підкреслює, що негласність є не технічною, а правовою властивістю: вона визначає особливий режим інформації та зумовлює підвищені гарантії для особи [1, с. 59]. Зазначена ознака розкриває сутність цього інституту кримінального процесу та виявляється у конфіденційному характері організації й проведення відповідних дій. Відомості про їх здійснення, застосовані методи та засоби зберігаються в таємниці від особи, щодо якої вони проводяться, а до визначеного законом моменту – також від інших учасників кримінального провадження. Інформація про факт проведення НСРД та одержані результати підлягає захисту в межах установленого законодавством режиму секретності, зокрема засекречуванню за наявності передбачених законом підстав. Доступ до відомостей щодо планування та проведення таких дій надається лише обмеженому колу уповноважених суб'єктів, зокрема слідчому, прокурору та працівникам відповідних оперативних підрозділів, у межах їхньої компетенції [2].

Пізнавальна спрямованість є метою НСРД, однак при цьому не є їх унікальною характеристикою, а відноситься також і до гласних слідчих дій, що у сукупності забезпечують належне отримання доказів або перевірка вже отриманих (ч. 1 ст. 223 КПК України). Результати НСРД, зафіксовані у протоколах і додатках до них, можуть використовуватися у доказуванні на тих самих підставах, що і результати інших слідчих дій (ст. 256 КПК України).

Важливо акцентувати на обмежувальному характері НСРД, адже проведення більшості з них пов'язане із втручанням у право на повагу до приватного життя, таємницю кореспонденції, недоторканність житла та інші конституційні права. В. В. Багрій та В. В. Луцик визначають цю ознаку як конститутивну: саме ступінь втручання у права людини, а не технічний спосіб отримання інформації, має бути основним критерієм правового регулювання негласних дій [3, с. 44].

Серед ознак НСРД необхідно також виділити їх субсидіарний (винятковий) характер. Відповідно до ч. 2 ст. 246 КПК України НСРД проводяться лише у випадках, якщо відомості про кримінальне правопорушення та особу, яка його вчинила, неможливо отримати в інший спосіб. Зазначена вимога є процесуальним втіленням принципу пропорційності, що, як буде показано далі, має конвенційне походження.

Виходячи з викладеного, є доцільним під негласними слідчими (розшуковими) діями розуміти передбачені чинним кримінально-процесуальним законодавством процесуальні дії пізнавального характеру, які проводяться уповноваженими суб'єктами у розпочатому кримінальному провадженні без відома осіб, щодо яких вони здійснюються, за умови неможливості отримання відомостей в інший спосіб, та пов'язані з тимчасовим обмеженням конституційних прав людини на підставі і в порядку, встановлених законом, під судовим чи прокурорським контролем. Наведене визначення акцентує дослідницьку увагу не на негласності як технічної властивості, а вживаних обмеженнях прав людини як правової сутності досліджуваного інституту, та корелюється із предметом цієї дисертації.

Правова природа негласних слідчих (розшукових) дій характеризується подвійністю, що виявляється в поєднанні їх доказового призначення та пов'язаного з їх проведенням втручання у приватну сферу людини [4]. З одного боку, НСРД становлять передбачений кримінальним процесуальним законом інструмент одержання відомостей, необхідних для встановлення обставин кримінального правопорушення та причетності до нього конкретних осіб. З іншого боку, їх проведення передбачає застосування прихованих методів отримання інформації, здатних обмежувати право на повагу до приватного і сімейного життя, таємницю спілкування та інші охоронювані законом права й інтереси. Саме тому надання державою повноважень на здійснення таких дій має супроводжуватися чітким визначенням підстав, меж і порядку їх реалізації, а також належними механізмами контролю.

Зазначені складові перебувають у тісному взаємозв'язку: використання результатів НСРД у доказуванні потребує оцінювання правомірності втручання, внаслідок якого відповідні відомості було одержано. Інформаційна цінність таких матеріалів та їхня здатність підтверджувати обставини кримінального правопорушення самі собою не усувають необхідності перевірки дотримання процесуальних гарантій. Відтак оцінка результатів НСРД повинна охоплювати не лише їх зміст, достовірність і зв'язок із предметом доказування, а й законність підстав проведення відповідних дій, дотримання встановлених меж обмеження прав особи та належність процесуального оформлення отриманих матеріалів. Такий підхід дає змогу узгодити завдання кримінального провадження з вимогою захисту людини від необґрунтованого або надмірного державного втручання.

До 2012 року єдиною формою негласного отримання інформації була оперативно-розшукова діяльність. Конституційний Суд України у Рішенні від 20 жовтня 2011 року № 12-рп/2011 (справа за конституційним поданням СБУ щодо офіційного тлумачення ч. 3 ст. 62 Конституції) сформулював принципову позицію, що полягає у такому, що обвинувачення не може ґрунтуватися на фактичних даних, одержаних у результаті оперативно-розшукової діяльності уповноваженою особою без дотримання конституційних положень або з порушенням порядку, встановленого законом, а також одержаних шляхом вчинення цілеспрямованих дій щодо їх збирання особою, не уповноваженою на здійснення такої діяльності [5]. Зазначене рішення фактично заклало конституційний стандарт допустимості результатів негласної діяльності та стало одним із чинників процесуалізації негласних заходів у КПК України 2012 року. Як справедливо відзначає М. Є. Шумило, перенесення негласних засобів до кримінального процесу мало на меті підпорядкувати їх судовому контролю та процесуальній формі, оскільки лише за таких умов отримані дані можуть мати статус доказів [6, с. 209].

О. Ю. Татаров характеризує НСРД як «процесуалізовані оперативно-розшукові заходи», наголошуючи, що за змістом пізнавальних прийомів вони тотожні заходам, передбаченим ст. 8 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність», однак відрізняються суб'єктом ініціювання (слідчий, прокурор), підставою (кримінальне провадження), формою санкціонування та доказовим значенням результатів [7, с. 312]. В. А. Колесник додає, що оперативні підрозділи при виконанні доручень на проведення НСРД користуються повноваженнями слідчого (ч. 2 ст. 41 КПК України), що остаточно переводить їхню діяльність у процесуальну площину [8, с. 21]. Отже, за правовою природою НСРД є не різновидом оперативно-розшукової діяльності, а самостійним кримінальним процесуальним інститутом, який запозичив з оперативно-розшукової діяльності методи, але не правовий режим.

Стаття 8 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод гарантує право на повагу до приватного і сімейного життя, житла і кореспонденції, допускаючи втручання лише згідно із законом, для досягнення легітимної мети і за умови необхідності в демократичному суспільстві. Європейський суд з прав людини ще у справі «Klass and Others v. Germany» (1978) визнав, що таємне спостереження є терпимим лише настільки, наскільки воно є строго необхідним для захисту демократичних інститутів, і має супроводжуватися адекватними гарантіями проти зловживань [9]. У справі «Волохи проти України» (2006 р.) Суд констатував порушення ст. 8 через те, що національне законодавство не забезпечувало належного судового контролю за арештом кореспонденції та не передбачало повідомлення особи після закінчення заходу [10]. У справі «Roman Zakharov v. Russia» (2015 р.) Велика палата ЄСПЛ сформулювала мінімальні гарантії, яких має дотримуватися закон про негласне спостереження: визначеність кола злочинів та осіб, обмеження тривалості, порядок дослідження, використання і зберігання даних, умови передачі третім особам та знищення [11].

Конституція України у статтях 30–32 закріплює недоторканність житла, таємницю листування, телефонних розмов, телеграфної та іншої кореспонденції, а також заборону втручання в особисте і сімейне життя, допускаючи винятки лише за вмотивованим рішенням суду та з метою запобігти

злочину чи з'ясувати істину під час розслідування. О. Г. Шило обґрунтовує, що саме судовий контроль слідчого судді за НСРД є формою реалізації конституційного права на судовий захист у досудовому провадженні, а не лише технічною процедурою санкціонування [12, с. 288]. В. Г. Уваров, аналізуючи практику ЄСПЛ, доводить, що КПК України 2012 року значною мірою імплементував конвенційні вимоги: закріплено вичерпний перелік НСРД, обмежено їх застосування тяжкими та особливо тяжкими злочинами (ч. 2 ст. 246), встановлено строки (ст. 249), обов'язок повідомлення осіб (ст. 253) та порядок знищення відомостей (ст. 255) [13, с. 174].

Обмеження прав людини при проведенні НСРД є легітимним лише за сукупності умов: законність (наявність передбаченої КПК підстави та дотримання процедури), легітимна мета (розкриття тяжкого чи особливо тяжкого злочину), необхідність і пропорційність (неможливість отримати відомості інакше), наявність ефективних гарантій (судовий або прокурорський контроль, строковість, повідомлення, право на оскарження). Відсутність будь-якого з цих елементів перетворює обмеження на порушення, а отримані відомості – на недопустимі докази (ст. 87 КПК України).

Висновки. Негласні слідчі (розшукові) дії є самостійним кримінальним процесуальним інститутом, у якому поєднуються доказове призначення та потенціал обмеження прав людини. Їх сутність розкривається через взаємозв'язок процесуальної регламентованості, негласності, пізнавальної спрямованості, правообмежувального і субсидіарного характеру. Спільність методів з оперативно-розшуковою діяльністю не усуває відмінностей правових режимів. Процесуальна форма НСРД становить систему гарантій, що охоплює підстави, межі, строки втручання, документування результатів і контроль за їх використанням. Строк передання протоколів прокурору має гарантійне та превентивне значення. Його порушення потребує мотивованої оцінки причин і наслідків для прав особи та перевірки доказів. Інформаційна цінність отриманих матеріалів не виправдовує недотримання процедури. Удосконалення правозастосування має забезпечувати ефективний прокурорський і судовий контроль та можливість перевірки законності отримання доказової інформації.

Література

1. Сергєєва Д. Б. Поняття та види слідчих (розшукових) дій за чинним КПК України. *Вісник кримінального судочинства*. 2015. № 2. С. 56–63.

2. Поплваська А.М. Особливості проведення негласних слідчих (розшукових) дій в законодавстві німеччини та України. https://doi.org/10.24144/2788-6018.2024.04.108

3. Багрій М. В., Луцик В. В. Процесуальні аспекти негласного отримання інформації: вітчизняний та зарубіжний досвід: монографія. Харків: Право, 2017. 376 с.

4. Крет Г. Особливості доказування у кримінальному провадженні. Негласні слідчі (розшукові) дії URL. https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/2023_prezent/Prezent_neglasni_slid_dii.pdf

5. Рішення Конституційного Суду України від 20.10.2011 № 12-рп/2011 у справі за конституційним поданням СБУ щодо офіційного тлумачення положення ч. 3 ст. 62 Конституції України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v012p710-11

6. Шумило М. Є. Докази досудового і судового провадження в КПК України: співвідношення та їх функціональне призначення. *Право України*. 2013. № 11. С. 206–214.

7. Татаров О. Ю. Досудове розслідування в кримінальному процесі України: теоретико-правові та організаційні засади (за матеріалами МВС): монографія. Донецьк: Промінь, 2012. 640 с.

8. Колесник В. А. Негласні слідчі (розшукові) дії: кримінально-процесуальні та криміналістичні аспекти підготовки і проведення: науково-практичний посібник. Київ: Прецедент, 2014. 135 с.

9. Klass and Others v. Germany: рішення ЄСПЛ від 06.09.1978, заява № 5029/71 URL: https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-57510

10. Волохи проти України: рішення ЄСПЛ від 02.11.2006, заява № 23543/02 URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/974_138

11. Roman Zakharov v. Russia [GC]: рішення ЄСПЛ від 04.12.2015, заява № 47143/06 URL: https://hudoc.echr.coe.int/fre?i=001-159324

12. Шило О. Г. Теоретико-прикладні основи реалізації конституційного права людини і громадянина на судовий захист у досудовому провадженні в кримінальному процесі України: монографія. Харків: Право, 2011. 472 с.

13. Уваров В. Г. Застосування практики Європейського суду з прав людини та норм міжнародно-правових актів в удосконаленні кримінального судочинства України: монографія. Дніпропетровськ: Ліра ЛТД, 2012. 268 с.

References

1. Serhieieva, D. B. (2015). Poniattia ta vydy slidchykh (rozshukovykh) dii za chynnym KPK Ukrainy [The concept and types of investigative (search) actions under the current Criminal Procedure Code of Ukraine]. Visnyk kryminalnoho sudochynstva, 2, 56–63 [in Ukrainian].

2. Poplvaska, A. M. (2024). Osoblyvosti provedennia nehlasnykh slidchykh (rozshukovykh) dii v zakonodavstvi Nimechchyny ta Ukrainy [Specific features of conducting covert investigative (search) actions under German and Ukrainian legislation]. https://doi.org/10.24144/2788-6018.2024.04.108 [in Ukrainian].

3. Bahrii, M. V., & Lutsyk, V. V. (2017). Protsesualni aspekty nehlasnoho otrymannia informatsii: vitchyznianyi ta zarubizhnyi dosvid [Procedural aspects of covert information gathering: Domestic and foreign experience]: Monograph. Kharkiv: Pravo [in Ukrainian].

4. Kret, H. (n.d.). Osoblyvosti dokazuvannia u kryminalnomu provadzhenni. Nehlasni slidchi (rozshukovi) dii [Specific features of proving in criminal proceedings. Covert investigative (search) actions] [Presentation]. https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/2023_prezent/Prezent_neglasni_slid_dii.pdf [in Ukrainian].

5. Constitutional Court of Ukraine. (2011). Rishennia vid 20.10.2011 № 12-rp/2011 u spravi za konstytutsiinym podanniam SBU shchodo ofitsiinoho tlumachennia polozhennia ch. 3 st. 62 Konstytutsii Ukrainy [Decision No. 12-rp/2011 of October 20, 2011, in the case concerning the constitutional petition of the Security Service of Ukraine regarding the official interpretation of Article 62, paragraph 3, of the Constitution of Ukraine]. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v012p710-11 [in Ukrainian].

6. Shumylo, M. Ye. (2013). Dokazy dosudovoho i sudovoho provadzhennia v KPK Ukrainy: spivvidnoshennia ta yikh funktsionalne pryznachennia [Evidence in pre-trial and trial proceedings under the Criminal Procedure Code of Ukraine: Interrelation and functional purpose]. Pravo Ukrainy, 11, 206–214 [in Ukrainian].

7. Tatarov, O. Yu. (2012). Dosudove rozsliduvannia v kryminalnomu protsesi Ukrainy: teoretyko-pravovi ta orhanizatsiini zasady (za materialamy MVS) [Pre-trial investigation in Ukrainian criminal procedure: Theoretical, legal and organizational foundations (based on materials of the Ministry of Internal Affairs)]: Monograph. Donetsk: Promin [in Ukrainian].

8. Kolesnyk, V. A. (2014). Nehlasni slidchi (rozshukovi) dii: kryminalno-protsesualni ta kryminalistychni aspekty pidhotovky i provedennia [Covert investigative (search) actions: Criminal procedural and forensic aspects of preparation and conduct]: Scientific and practical guide. Kyiv: Pretsedent [in Ukrainian].

9. European Court of Human Rights. (1978). Klass and Others v. Germany (Application No. 5029/71, judgment of September 6, 1978). https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-57510 [in English].

10. European Court of Human Rights. (2006). Volokhy v. Ukraine (Application No. 23543/02, judgment of November 2, 2006). https://zakon.rada.gov.ua/go/974_138 [in Ukrainian].

11. European Court of Human Rights. (2015). Roman Zakharov v. Russia [GC] (Application No. 47143/06, judgment of December 4, 2015). https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-159324 [in English].

12. Shylo, O. H. (2011). Teoretyko-prykladni osnovy realizatsii konstytutsiinoho prava liudyny i hromadianyna na sudovyi zakhyst u dosudovomu provadzhenni v kryminalnomu protsesi Ukrainy [Theoretical and applied foundations for exercising the constitutional right of individuals and citizens to judicial protection in pre-trial criminal proceedings in Ukraine]: Monograph. Kharkiv: Pravo [in Ukrainian].

13. Uvarov, V. H. (2012). Zastosuvannia praktyky Yevropeiskoho sudu z prav liudyny ta norm mizhnarodno-pravovykh aktiv v udoskonalenni kryminalnoho sudochynstva Ukrainy [Application of the case law of the European Court of Human Rights and the provisions of international legal instruments in improving criminal proceedings in Ukraine]: Monograph. Dnipropetrovsk: Lira LTD [in Ukrainian].

Дата першого надходження статті до видання: 24.11.2025
Дата прийняття статті до друку після рецензування: 16.12.2025
Дата публікації (оприлюднення) статті: 30.12.2025